

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายธานีศ เกศวพิทักษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๕/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง	{	นายทะเบียนพรรคการเมือง	ผู้ร้อง
		พรรคสันติภาพไทย	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสันติภาพไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคสันติภาพไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคสันติภาพไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ซึ่งพรรคสันติภาพไทยจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียน รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคสันติภาพไทยต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียน ประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕

พรรคสันติภาพไทยได้แจ้งการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ คือ แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองห้าสาขาและแจ้งการรับ สมาชิกพรรค จำนวน ๕,๘๘๘ คน ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ในการจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลาได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด จำนวน ๒๐ คน ให้ถ้อยคำ่าว่า ไม่มีความประสงค์ที่จะทำงานร่วมกับคณะกรรมการบริหารพรรคสันติภาพไทยชุดใหม่ จึงขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคสันติภาพไทย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเสนอให้นายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้หัวหน้าพรรคสันติภาพไทยชี้แจง และพรรคสันติภาพไทยชี้แจงว่า ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๑ จำนวน ๒๐ คน ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคและกรรมการสาขาพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว เห็นว่า คณะกรรมการสาขาพรรคไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคสันติภาพไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕๘ ประกอบมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่า คณะกรรมการสาขาพรรคประกอบด้วย ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรณัติสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค กรรมการอื่น ๆ จึงเห็นควรไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๑

การจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนครตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ในรายงานการประชุมจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๒ ระบุว่า สิบเอก วัฒนชะชัย เหมะธูลิน ได้รับการเลือกตั้งเป็นรองเลขานุการสาขาพรรค ได้ให้ถ้อยคำ่าว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่มีความประสงค์ที่จะดำรงตำแหน่งใด ๆ ในสาขาพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว เห็นว่า คณะกรรมการสาขาพรรคไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคสันติภาพไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕๘ ประกอบมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากสิบเอก วัฒนชะชัย เหมะธูลิน ผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นรองเลขานุการสาขาพรรค ไม่มีความประสงค์ที่จะดำรงตำแหน่งใด ๆ ในสาขาพรรค จึงเห็นควรไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๒

การจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบุรีตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ผู้ที่มีรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรค จำนวน ๓๒ คน มี ๓ คน คือ นายคิมหันต์ ละอองอ่อน นายสิทธิรินทร์ ชูชื่น และนายไพฑูรย์ ปลอดโปร่ง ให้ถ้อยคำ่าว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๓ แต่ได้ลงลายมือชื่อ

ผู้เข้าร่วมประชุมภายหลังจากการประชุมเสร็จสิ้นแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว เห็นว่า นายคิมหันต์ ละอออ่อน นายสิทธิพันธ์ ชูชื่น และนายไพฑูรย์ ปลอดโปร่ง ซึ่งได้รับเลือกตั้ง เป็นกรรมการสาขาพรรคไม่ได้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรค แต่ได้มีผู้นำเอกสารมาให้ลงลายมือชื่อ ผู้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรคที่บ้านพักภายหลังจากการประชุมเสร็จสิ้น ทำให้การประชุมจัดตั้ง สาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๓ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคสันติภาพไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๕๗ ที่กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรคต้องมีไม่น้อยกว่าสามสิบคน จึงเห็นควรไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๓ และดำเนินคดีอาญากับนายเมฆา วัจนรัตน์ รองหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคสันติภาพไทย ฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ตามมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

การจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดอุดรธานีตรวจสอบแล้วปรากฏว่า พรรคสันติภาพไทยได้ดำเนินการตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคแล้ว กล่าวคือ องค์กรประชุมการจัดตั้งสาขาพรรคเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคสันติภาพไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๕๗ และองค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๑ จึงเห็นควรรับรองการจัดตั้ง สาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๔ ตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐

การจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า จากการตรวจสอบสมาชิกสามัญผู้ที่มีความประสงค์ขอจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ จำนวน ๒๖ คน จากจำนวน ๕๐ คน ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่สาขาพรรคตั้งอยู่ประกอบกับ ข้อบังคับพรรคสันติภาพไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๕๕ กำหนดว่า แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้ง สาขาพรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งใด ให้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามความประสงค์ของสมาชิกสามัญซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่ใน เขตเลือกตั้งนั้น ๆ โดยสาขาคงกล่าวต้องมีสมาชิกสามัญในเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบคนขึ้นไป จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่าสมาชิกสามัญ พรรคสันติภาพไทยผู้ที่มีความประสงค์ ขอจัดตั้งสาขาพรรค จำนวน ๒๖ คน จากจำนวนทั้งหมด ๕๐ คน มีถิ่นที่อยู่นอกเขตเลือกตั้งที่สาขาพรรค

ตั้งอยู่ จึงทำให้มีสมาชิกสามัญที่มีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่ในเขตเลือกตั้งที่สาขาพรรคตั้งอยู่เพียง ๒๔ คน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคสันติภาพไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๕๕ จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคสันติภาพไทย ลำดับที่ ๕

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ข้อเท็จจริงเมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามนัยมาตรา ๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ พรรคสันติภาพไทยดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองเพียง ๑ ภาค คือ ภาคเหนือ ๑ สาขา ดังนั้น เมื่อพรรคสันติภาพไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคสันติภาพไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อให้ยุบพรรคสันติภาพไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคสันติภาพไทย

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญตรวจคำร้องแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๘ และให้โอกาสพรรคสันติภาพไทยผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

พรรคสันติภาพไทยโดยนายเมฆา วัจนะรัตน์ รองหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคสันติภาพไทยยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ รับทราบข้อกล่าวหาตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคสันติภาพไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แล้ว พรรคสันติภาพไทยไม่มีข้อโต้แย้งประเด็นตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง และขอให้การรับตามข้อกล่าวหาทุกประการ

คดีอยู่ระหว่างพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ต่อมาได้มีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขึ้นไว้ ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ โดยมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสามและวรรคสี่ บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ โดยบรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ได้

อนึ่ง ในระหว่างที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยังมีได้ตราขึ้นใช้บังคับมาตรา ๒๕๕ วรรคสาม บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคสันติภาพไทยแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคสันติภาพไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคสันติภาพไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๙ ซึ่งตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคสันติภาพไทย พรรคสันติภาพไทยต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา การที่พรรคสันติภาพไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ คือ เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามนัยมาตรา ๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗

กันยายน ๒๕๔๕ พรรคสันติภาพไทยดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองเพียง ๑ ภาค คือ ภาคเหนือ ๑ สาขา เมื่อพรรคสันติภาพไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคสันติภาพไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับพรรคสันติภาพไทยยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า รับทราบข้อกล่าวหาตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมืองที่ยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคสันติภาพไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แล้ว พรรคสันติภาพไทยไม่มีข้อโต้แย้ง ประเด็นตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง และขอให้การรับตามข้อกล่าวหาทุกประการ

ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอื่นที่ทำหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใด เพราะเหตุกระทำการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง มีผลใช้บังคับต่อไป หรือไม่ และจะนำมาใช้บังคับกับการยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ด้วยเหตุไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ หรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๘ บัญญัติให้บรรดาการใดๆ ที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับกรณีดังกล่าวไม่ว่าก่อนหรือหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นและการกระทำนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญนี้และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๓๖ ได้บัญญัติให้บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่าง วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ จนถึงวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป และให้ถือว่าชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ จึงมีผลใช้บังคับต่อไป

ส่วนปัญหาที่ว่า จะนำมาใช้บังคับกับการยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เพราะเหตุไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ หรือไม่ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอื่นที่ทำหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใด เพราะเหตุกระทำการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง” ซึ่งจะเห็นได้ว่า กรณีที่จะอยู่ในบังคับแห่งประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง ฯ ฉบับที่ ๒๗ ข้อ ๓ ดังกล่าว ต้องเป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองที่กระทำการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เท่านั้น แต่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้บัญญัติเหตุที่จะสั่งยุบพรรคการเมืองไว้ในมาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ แต่ทั้งสองมาตราจะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ กรณีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองได้ในกรณีที่มีเหตุใดเหตุหนึ่งตามวรรคหนึ่งดังนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรค (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน (๓) มีการยุบไปรวมกับพรรคการเมืองอื่น และ (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ คือ ดำเนินการจัดให้มีสมาชิกและสาขาพรรคภายหลังจัดตั้งพรรคการเมืองภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เป็นต้น ซึ่งการไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ นี้มีลักษณะเป็นการไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองบัญญัติไว้เท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับเหตุของการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๖ ที่บัญญัติว่า หากพรรคการเมืองกระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศด้วยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรือขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ ซึ่งเห็นโดยชัดแจ้งว่ามีลักษณะเข้าเหตุกระทำการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตราต่าง ๆ

ดังกล่าวข้างต้นอย่างชัดเจน แต่กรณีของผู้ถูกร้องนั้น เป็นเพียงการไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น หากใช่เป็นการกระทำที่ต้องห้ามไม่ ดังนั้น การที่พรรคผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงไม่อาจนำประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ มาใช้บังคับกับกรณีนี้ไม่ว่าจะมีการร้องขอให้มีการสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรคสันติภาพไทยมาหรือไม่ก็ตาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคสันติภาพไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายธานีศ เกศวพิทักษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ